

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De mortis dolore

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De dolore mortis

apparuit charo suo iohāni et dixit Dilecte mi veni. si hoc fecerit xps
Johāni ergo potius matri. Itē si iohāni qz charus. igitur poti⁹ ma-
2 tri q̄ in infinitū charior fuit. ¶ Itē dicitur in principio. ij. Reg. vi. qz David
deduxit archā in suā domū etc. Item q̄liter luserit an̄ archā etc. igitur
3. xps matrē suā specialit̄ deduxit. ¶ Item opus misericordiaz potissime debuit crequijs ma-
tris interesse et eā sepulture cōmendare. Sz ipius sepelire fuit in celo
sup oēs choros angeloz assumi. igitur debuit hoc fili⁹ in p̄sona p̄pa
et corporali p̄sentia facere ¶ De mortis dolore

Rō p^a **Q** Post hoc de ipius morte si fuerit sine dolore. ¶ Et videt̄ pri-
mo qz nō. Ita em̄ se hz mors ad mortē sicut vita ad vitā. Sz
vita dñe nostre inter oēs vitas similima fuit vite dñi nostri iesu xpi
2. igitur mors mortis. Sz illa dolorissima. igitur et illa. ¶ Itē ratio assignat q̄
re mors dñi fuit dolorissima siue asprima. dicitur em̄ vt oportet. qz vbi e
nobilit̄ naturaz diunctio et ibi maior est delectatio. Sz in quoz cō-
iunctione maior est delectatio in illoz separatōne maior est dolor. vñ
cū aīa xpi nobilissima fuerit diuncta nobilissimo corpi. et in illoz cō-
iunctione maxima fuit delectatio. et in separatōne maximus fuit dolor
Un̄ hiere. O vos oēs q̄ trāsitis p̄ viā etc. Sed eadē cā fuit in beatif-
sima h̄gine sc̄do loco in summo. igitur in ipius morte maximus fuit
3. dolor post dolorem xpi. ¶ Itē inter quoz maior est pax. illoz dele-
ctabilior est cōmansio. sed in corpe beatissime virginis et in aīa sua
maxima pax fuit ad inuicem. qz spūs aduersus carnem nō cupiuit
nec ecouerso. igitur et delectabilior cōmansio. igitur et maximus in sepa-
Cōtra p^o tione dolor. ¶ In p̄trariū est qd̄ legit̄ in p̄logo sup iohannē de io-
hāne qz facta oratōne positus est ad patres suos tā extraneus a do-
lore mortis qz a corruptōne carnis. Sed improporcionabiliter beata
virgo aliena fuit a corruptōne carnis. igitur iproporcionabiliter plus
debet esse aliena a dolore mortis. ¶ Itē Damalce. Sed et ipa beata
2. beatay que sup naturam dñationū exaltata est. dolores quos effu-
git pariens hos in xpi passionis tempore sustinuit. a maternali cō-
passione viscerum laceratōem tolerās. et quem deum cognouit p̄ na-
tūitatē hunc vt maleficum vidit interfectum hinc ipa gladio cogi-
tatōnis lacerata. et hoc est tuam ipius aīam pertransibit gladius
Luce. ij. Ex hac aūtoritate infertur vbi dicitur. nō iudicabit deus in id/
ipsum bis qz ille dolor reputatur ei gladius. igitur sicut post gladiū
nō est dolor. ita nec post istum gladiū debuit sustinere dolorem mortis
E 3. ¶ Itē ille gladius reputat̄ ei p̄ eq̄pollentiā p̄ martyrio. Sz post mar-
4 tyriū nō ē dolor mortis. igitur neqz post hūc gladiū q̄ eq̄poller̄ ei ¶ Itē
5 rōne huius doloris debet ei aureola martyry. igitur post hūc nō ē dolor
mortis. ¶ Itē moyses p̄pter abstractōnem spūs fm̄ actum a viribz

De assumptione Fo. lxxi

Inferioribus non sensit defectum sitis et famis. xl. diebus et xl. noctibus. sicut
et helyas. ergo si delectatio spiritus talis et tanta taliter et tantum abstra-
xit hic sensum passionis. et tantum et tantum interruptit. ergo maior ma-
gis abstrahit et magis interruptit. et improporcionabiliter maior impropo-
porcionabiliter magis abstrahit et interruptit. Sed improporcionabiliter
abstrahi a corpore super illud abstrahi quod est secundum actum. et istud abstra-
hi quod est secundum substantiam. et improporcionabiliter interrupti quod est semper
est super illud interrupti quod est ad tempus. ergo improporcionabiliter de-
lectatio maior potest abstrahere animam a corpore secundum substantiam et exclude-
re omnem penam. ergo beatissima virgo mortua fuit pro amore sine dolore.
¶ Item paulus nesciuit in raptu utrum in corpore vel extra corpus. ij. 6
Lxx. ergo intensior raptus animam secundum substantiam abstrahere potest. ¶ Item 7
maiores motus impediunt minores. et natura inclinatur ad carnem et ad
corpus. sed charitas inclinatur a corpore ad christum. iuxta illud. Cupio iam
dissolui et esse cum christo. ergo tamen potest intendi inclinatio sursum quod separat
et abstrahit ab inclinatione deorsum. ergo charitas tamen potest sursum tra-
here quod anima separat a corpore. et sic morietur pro amore. ¶ Item duorum dolo-
rum maior est medicina minoris. sed anima secundum charitates dolet esse se-
parata a deo. secundum naturam vero dolet dividi a corpore. ergo ille tamen potest
intendi quod istum non contingit sentiri. ergo potest mori sine dolore. ¶ Item quod
quid aptum naturam est inducere languorem si continetur et intendatur potest indu-
cere mortem. sed amor potest inducere languorem. ergo et mortem. Mi-
nor pars canticoz. ij. quod amore languet. Glo. pro amoris magnitudi-
ne omnia temporalia fastidio. ¶ Ex his patet quod beatissima virgo pro amo-
re et sine dolore mortua fuit. ¶ Item quod statim euolauerit disputa-
bile non est. quod nihil purgabilis habuit. ¶ De assumptione marie.
De Postea. si statim in anima et corpore assumpta fuerit. ¶ Et videtur
quod non primo per sermonem Hieronymi. Cogitatis me o paula
ubi dicitur. multi nostrum dubitant. ¶ Item Augustinus. de eius assumptione sen-
tentia hec est. ut siue in corpore siue extra corpus nescio deus scit. ¶ Item
Hieronymus. Humanum iudicium non apponat manifestum quod deus volu-
it esse occultum. ¶ Item quicquid non separat a culpa nec a pena. sed omnes
in adam peccauerunt. ergo omnes in suo peccato vel pro suo peccato pu-
niri debent. sed ei imponitur pena. Gen. ij. Pulvis es et in puluere re-
uerteris etc. ergo omnes in peccato nati corporaliter debent incinerari.
¶ Contra Grego. in collecta. Nec mortis nexibus deprimi potuit quod do-
minum nostrum iesum christum de se genuit incarnatum. ¶ Modo quero quid
appellatur nexus mortis. vel est bonum vel est malum. non bonum. quod omnis
boni capax fuit. ¶ Item bonum non deprimitur sed eleuatur. ergo nexus non
noiat ibi aliquid boni. Si autem est malum aut est malum culpe aut malum
pene. non culpe. quod mors non est nexus ad culpam. quod post mortem non est

Maria euola-
uit statim ad
celum
Rō pma.

Contra

